

Tlačová správa
Mesto Viedeň | Medzinárodné kancelárie

16. máj 2023

Projekt digitalizácie Viedenského mestského a krajiniského archívu: Dostupné údaje o zosnulých z medzivojnového obdobia

Viedenský mestský a krajiniský archív ukončil dôležitý projekt digitalizácie: Záznamy o zosnulých z medzivojnového obdobia. Toto bolo poznačené sériou veľkých hospodárskych, ako aj politických kríz. Chudoba, choroby a rastúce násilie charakterizovali vtedajšiu spoločnosť, o čom svedčia aj mnohé historické pramene z tohto obdobia. Viedenský mestský a krajiniský archív vytvoril viac ako pol milióna záznamov o osobách, ktoré zomreli vo Viedni v medzivojnovom období.

Projekt Záznamy o zosnulých z medzivojnového obdobia

Rozsiahly projekt, ktorý Viedenský mestský a krajiniský archív začal ešte počas pandémie, bol ukončený. V priebehu troch rokov boli menovite zaznamenané matriky zosnulých z rokov 1919 až 1927 a súpis nekroptických nálezov z rokov 1928 až 1938. Výsledných približne 523 600 údajov o zosnulých osobách vo Viedni pokrýva celé medzivojnové obdobie a ponúka bohatý zdroj pre vedecký a genealogický výskum. Údaje sa dajú pohodlne vyhľadávať v informačnom systéme archívu a príslušné súbory sa dajú objednať online.

Zdroje informácií dostupné online

Vyhľadávanie vo Informačnom systéme Viedenského archívu (WAIS) umožňuje zistiť, či hľadaná osoba skutočne zomrela vo Viedni. Ak sa meno objaví vo fulltextovom vyhľadávaní podľa mena a priezviska, je veľká pravdepodobnosť, že k dispozícii je aj úmrtný list. Tento dokument obsahuje osobné údaje zosnulej osoby, ako je posledné bydlisko, miesto a dátum úmrtia, príčina smrti, dátum pohrebu a cintorín. Údaje o úmrtí vo Viedni poskytujú dôležité poznatky pre ďalší životopisný výskum. Prvé kroky v tomto smere možno pohodlne podniknúť online.

Tragické okolnosti úmrtia sú v úradných záznamoch zdokumentované len v najvzácnnejších prípadoch. Záznamy sa častokrát obmedzujú na lekárske zistiteľné skutočnosti. Historické udalosti však odhaľujú širšie súvislosti jednotlivých osudov. Napríklad "anšlus" Nemeckej ríše v roku 1938 viedol k sérii samovrážd, ktoré sa odrážajú aj v tomto prameni. Jedným zo známych prípadov je prípad Egona Friedella, ktorý 16. marca 1938 zomrel skokom z okna na treťom poschodí, keď sa dvaja muži SA pokúšali dostať do jeho bytu.

Archívne dokumenty pre výskum sociálnych dejín

Nekroptické nálezy sú cenným prameňom pre sociálne a medicínske dejiny, ktorý umožňuje vyvodiť dôležité závery o živote a smrti viedenského obyvateľstva v medzivojnovom období. Prostredníctvom nich možno analyzovať dojčenskú a detskú úmrtnosť, šírenie (plúcnej) tuberkulózy alebo vyhodnotiť aj neobvyklé príčiny úmrtí, ako sú vraždy, samovraždy alebo nehody.

Viac ako 500 000 zozbieraných dátových záznamov neobsahuje len údaje o úmrtiach viedenských občanov, ktoré sú známe podľa mena. V súboroch sa nachádzajú aj pomerne neobvyklé záznamy, ako napríklad záznamy o neidentifikovateľných kostiach, väčšinou z oblastí bývalých cintorínov, záznamy o lebkách, alebo aj o osobách utopených vo vode. Zaznamenané sú aj presuny zosnulých, exhumácie a spájanie hrobov.

Zoznamy zosnulých (1920-1927)

Súpis zosnulých zahŕňa obdobie od roku 1868 do roku 1942. Stránky sú dostupné online vo forme viac ako 81 000 digitálnych kópií. Zápisy od 19.12.1919 do konca roku 1927 sú zaznamenané podľa mien. Zapísané boli mená zosnulých, dátum úmrtia a vek, vďaka čomu je pri výskume možné osobu jednoznačne identifikovať. Ak chcete získať ďalšie informácie o hľadanej osobe, k dispozícii sú tiež úmrtné listy. Po uvedení mena a dátumu úmrtia je možné objednať si tieto dokumenty na nahliadnutie v čítárni.

Rozsah tohto zdroja možno vidieť napríklad v prípade mŕtvych pri požiari Justičného paláca v roku 1927. V registri zosnulých je k 15. júlu 1927 nespočetné množstvo záznamov o celkovo 85 zabitých demonštrantoch a štyroch mŕtvych policajtoch. Mená zosnulých s príčinami smrti, ako napríklad "strela do stehna", "vykrvácanie", "strela do panvy, vykrvácanie", "strela do srdca", "rozdrvená lebka (kopytom?)", zaplňajú celé strany.

Ďalšie informácie

[Príklad k nahliadnutiu](#)

Fotografie

© ilustračná fotografia (canva.com)

Kontakt

Ľudmila Glembová
Renngasse/Top 4, 1010 Viedeň

glembova@viennaoffices.sk

+421 949 051 056

www.viennaoffices.sk

[Facebook](#) | [Instagram](#)

Medzinárodné kancelárie mesta Viedeň podporujú výmenu skúseností a medzimestské spolupráce. Pôsobia v južnej a strednej Európe v mestách Belehrad, Berlín, Praha, Budapešť, Krakov, Ľubl'ana, Sarajevo, Sofia a Záhreb. Novinky z rakúskej metropoly prostredníctvom vyslanej pracovníčky zároveň prinášajú aj do Bratislavy.